

активних інгредієнтів миртолу не обмежується вищезазначеними речовинами.

З лікарських засобів із природними складниками, рекомендованих EPOS 2020, на фармацевтичному ринку України наявний препарат Респеро Миртол (активна речовина – ELOM-080). Респеро Миртол чинить секретомоторний та секретолітичний ефекти, розріджує мокротиння, активує мукоциліарний кліренс (МЦК) респіраторного епітелію, покращує його очисну спроможність, стимулює інтенсивне виділення мокротиння.

При застосуванні високих доз Респеро Миртолу також проявляються протиприродні, імуномодулювальний, спазмолітичний, судинорозширювальний ефекти; він підтримує диференціювання циліндричного епітелію *in vitro*, сприяє відновленню порушеного МЦК після вірусної інфекції.

Наразі проведено чимало експериментальних і клінічних досліджень, що демонструють сприятливий вплив Респеро Миртолу ELOM-080 на слизову оболонку дихальних шляхів, її стійкість до інфекційних агентів, а також зменшують ризик тяжкого перебігу ГРС.

Вплив Респеро Миртолу на виділення епітеліального секрету дихальних шляхів продемонстровано в дослідженні Y. Lai та співавт. (2014), в якому оцінювали його вплив на МЦК. Результати випробування продемонстрували, що в разі застосування спостерігалася значне збільшення товщини рідинного шару на поверхні дихальних шляхів порівняно із плацебо.

В іншому дослідженні, проведеному O. Kaschke та співавт. (1997), на тлі застосування Респеро Миртолу спостерігалася збільшення швидкості МЦК у гайморових пазухах. Ефективність препарату Респеро Миртол у дозі 300 мг у дорослих із гострим синуситом оцінювалася в багатопроцентному подвійному сліпому рандомізованому дослідженні P. Federspil і співавт. (2000), яке проводилося на базі 16 центрів Німеччини та загалом включало 331 амбулаторного пацієнта. Результати цього випробування продемонстрували, що кількість пацієнтів, котрі згодом потребували антибактеріальної терапії після терапії препаратом Респеро Миртол (7,3%), була майже вдвічі меншою за групу плацебо (12,6%).

J. Thomsen і співавт. (2021) в експериментальній моделі встановили, що ELOM-080 проявляє віруліцидну й віростатичну активність стосовно збудників респіраторних вірусних інфекцій – вірусу грипу типу А, риновірусу, респіраторно-синцитіального вірусу, аденовірусу. Ці ефекти були найбільше вираженими щодо РНК-вірусів з оболонкою, що надає можливість припустити наявність протівірусної дії ELOM-080 і в клінічних умовах.

У 2020 році науковці на чолі з O. Pfaar опублікували результати спостережного дослідження щодо оцінки ефективності ELOM-080 у пацієнтів із вірусним ГРС. Лікування передбачало використання ELOM-080 по 1 капсулі 4 р/день (1200 мг) курсом тривалістю 14 днів, а також парацетамолу (в разі нагальної потреби). Заборонялося застосування назальних спреїв-деконгестантів, муколітиків, знеболювальних засобів, антибактеріальних, антигістамінних препаратів.

Під час аналізування результатів випробування можна дійти таких висновків:

- зафіксовано відчутне зменшення вираженості клінічних симптомів ГВРС у групі застосування ELOM-080 на 7-й та 14-й день;
- уже на 4-й день лікування спостерігалися переваги ELOM-080 порівняно із плацебо щодо покращення самопочуття пацієнтів;
- завдяки ELOM-080 тривалість лікування скорочувалася в середньому на 3 дні;
- також фітопрепарат забезпечував вагоміше зниження вірусного навантаження, що корелювало з послабленням симптоматики;
- ELOM-080 потенційно здатний запобігати вторинній бактеріальній суперінфекції.

Згідно з науковими дослідженнями препарату, Респеро Миртолу притаманна антибактеріальна дія, завдяки чому можна зменшити ймовірність зайвого чи необгрунтованого використання антибіотиків.

Отже, рішення про внесення миртолу до рекомендацій EPOS 2020 з лікування ГРС було цілком слушним та обгрунтованим.

Нераціональне лікування ГРС може сприяти розвитку численних ускладнень (у т. ч. гострого середнього отиту, флегмони орбіти, втрати зору, остеомиєліту, синдрому кавернозного синусу, менінгіту, субдуральної емпіємі, абсцесу головного мозку), а також збільшувати ризик формування хронічного запалення.

Підґрунтям для тривалого запального процесу з подальшим розвитком ХРС є порушення взаємодії між індивідуальними характеристиками організму-господаря та екзогенними факторами.

Нині існує декілька теорій виникнення ХРС, серед яких домінують гіпотеза імунного бар'єра та ейкозаноїдна теорія. Гіпотеза імунного бар'єра ґрунтується на патогенному

впливі екзогенних факторів, що спричиняють імунну відповідь, ушкоджувальній дії суперантигенних екзотоксинів, які виробляються бактеріями роду *Staphylococcus*, а також бактеріальних біоплівок. Водночас виникненню ХРС сприяють порушення мікробіому носа та навколососових пазух, розвиток патогенних організмів у приносових пазухах після прийому антибіотиків, перенесеної вірусної інфекції. Ці зміни обумовлюють виникнення хронічного запалення, індукують процеси ушкодження та ремоделювання тканин. Згідно з консенсусом EPOS (2020), в етіології ХРС особливе значення мають такі фактори, як імунодефіцит, мукоциліарні порушення, аспіринова тріада, біоплівки, гастро-езофагеальна рефлюксна хвороба, одонтогенна патологія, ятрогенія, муковісцидоз, зовнішнє середовище, дефіцит вітаміну D, гриби, віруси, бронхіальна астма, бактеріальні суперантигени, остеїт, алергія, зміни мікробіому.

Пацієнтам із ХРС спеціалісти закладів первинної та вторинної медичної допомоги часто призначають короткострокові курси антибіотиків. Утім, такі дії навряд чи можна вважати обгрунтованими.

Координаційна група EPOS 2020 унаслідок дуже низької якості доказів не впевнена, чи може застосування антибіотиків нетривалим курсом впливати на результати лікування в дорослих із вираженими загостреннями ХРС порівняно із плацебо. Крім того, внаслідок дуже низької якості доказів невідомо, чи може використання антибіотиків нетривалим курсом впливати на результати лікування в дорослих із ХРС порівняно із плацебо. Часто повідомлялося про виникнення побічних явищ із боку

шлунково-кишкового тракту (діарея, анорексія). Необхідно провести великі високоякісні випробування, щоб оцінити застосування антибіотиків нетривалим курсом при виражених загостреннях ХРС. Це стосується і довгострокового застосування антибіотиків.

Місцева антибактеріальна терапія не є ефективнішою за плацебо щодо полегшення симптомів у пацієнтів із ХРС. Однак це лікування може забезпечувати клінічно незначуще полегшення симптомів порівняно з пероральними антибіотиками.

Назальна іригація сольовими розчинами вважається важливим аспектом лікування ХРС, особливо в післяопераційному періоді. Застосування місцевих деконгестантів теоретично може зменшувати набряк слизової шляхом індукції вазоконстрикції. Однак тривале використання здатне зумовлювати медикаментозний риніт, погіршення симптомів назальної обструкції після припинення застосування деконгестантів.

Риносинусит – найпоширеніша ЛОР-патологія. Здебільшого спостерігається ГВР, лікування якого насамперед є симптоматичним. Нині важливе доповнення комплексного лікування ГРС – певні рослинні лікарські засоби, які підтвердили свою ефективність у клінічних випробуваннях. Вони покращують МКЦ, полегшують симптоми, здатні зменшити ризик приєднання бактеріальної інфекції.

Респеро Миртол | Респеро Миртол форте
дистиллят суміші ректифікованих ефірних олій евкалипта, солодкого апельсина, мирта та лимона

ПРИ ГОСТРОМУ СИНУСІТІ ЗНАЧНЕ ПОЛЕГШЕННЯ СИМПТОМІВ ТА ЗМЕНШЕННЯ ПОТРЕБИ В АНТИБІОТИКАХ VS PLACEBO²

- 1 капсула**
- 2 показання (bronхіт та синусит)***
- Більше інформації на сайті**

Інформація про безрецептурний лікарський засіб для професійної діяльності спеціалістів в галузі охорони здоров'я. Фармакотерапевтична група. Фармакотерапевтична група. Код АТХ: R05. Відраховувати засоби, що вилічують комбінованими препаратами, що містять протизапальні засоби. Склад Респеро Миртолу: 1 капсула містить 120 мг дистилляту суміші ректифікованих ефірних олій евкалипта, солодкого апельсина, мирта та лимона. Склад Респеро Миртолу форте: 1 капсула містить 300 мг дистилляту суміші ректифікованих ефірних олій евкалипта, солодкого апельсина, мирта та лимона. Показання. 1. Склад комплексної терапії гострого і хронічного бронхіту, при запаленні придаткових пазух носа (синусит). Протипоказання. Підвищена чутливість до складових препаратів, запалення слизової оболонки носа, ниркової та жовчаних шляхів, тяжкі порушення функцій печінки. Спосіб застосування та дози. Капсули Респеро Миртолу рекомендується приймати за 30 хвилин до їди, запивати великою кількістю прохолодної води або іншими напоями. Дорослим та дітям віком від 10 років рекомендується приймати по 2 капсули 4-5 разів на добу при клінічній картині гострого запалення. При хронічному процесі приймати по 2 капсули 4 рази на добу. Такі ж дозування рекомендується при довготривалій терапії. Для полегшення ранкового відраження мокротиння при хронічному бронхіті рекомендується приймати додатково 1 капсулу Респеро Миртолу форте ввечері, перед сном. Дітям віком від 3 до 10 років (даній препарат призначати дітям у той період, коли вони можуть самостійно ковтати капсулу) призначати по 1 капсулу 2 рази на добу. Препарат застосовувати у період тривалого симптоматичного захворювання та протягом 2-4 днів після зникнення. Побічні реакції. Рідко (від 1 до 10 випадків на 1000) можуть виникати більша лихоманка і дискомфорт у шлунково-кишковому тракті. Дуже рідко (від 1 до 10 випадків на 10000) може виникати нудота, блювання, діарея. Також спостерігаються подібні симптоми алергічних реакцій, у тому числі висип на шкірі, свербіж, почервоніння, набряк обличчя, запалення слизової оболонки носа. Виробник. 1. Поль-Борське (GmbH & Co. KG, J.G. Pohl-Boskamp GmbH & Co. KG, Kiepert Straße 11, 25551 Хельгольштадт, Німеччина) / Kiepert Straße 11, 25551 Хельгольштадт, Німеччина. РІН №4948/01/01, №4948/01/02. Для додаткової інформації дивіться повну інструкцію для медичного застосування лікарського засобу Респеро Миртол та Респеро Миртол форте за адресою: на сайті МЗУ України РІН 1957 від 25.08.2020. Для особистого використання для професійної діяльності медичних та фармацевтичних працівників. Матеріал для ознайомлення спеціалістів у галузі охорони здоров'я під час проведення конференцій, симпозиумів. За додатковою інформацією про лікарський засіб звертатися за адресою: відповідальному менеджеру Берлін-Хеміє Менаріні Україна "Біофарма" в Україні, 02098 м. Київ, вул. Березняківська, 29, тел.: (044) 494-33-88, факс: (044) 494-33-89.

1. Інструкція для медичного застосування препарату Респеро Миртол та Респеро Миртол форте РІН 1957 від 25.08.2020. 2. Federspil P, Wolkow R, Zimmermann T. Wirkung von Myrtol® standardisiert bei der Therapie der akuten Sinusitis. Ergebnisse einer Doppelblind-, randomisierten Multicenterstudie gegen Placebo (Effects of standardized Myrtol® in therapy of acute sinusitis: results of a double-blind, randomized, multicenter study compared with placebo). Laryngopharyngologie. 1997;76(1):23-27. На основі результатів рандомізованого, подвійного сліпото, плацебо-контрольованого, багатопроцентного дослідження, в якому оцінювали більшу ефективність препарату (300 мг x4) та/або іншого ефірного масла у порівнянні з плацебо на підставі клінічних симптомів до та після лікування, потреби в застосуванні антибактеріальних засобів та необхідності подальшого лікування. Ступінь тяжкості синуситу оцінювали за шкалою клінічних симптомів, для включення в дослідження необхідно було отримати 10 ефірних олій та 111/100 пацієнтів в групі плацебо. Пацієнти були рандомізовані для отримання препарату Миртол® 300 мг щодня або 300 мг ефірної олії щодня або плацебо щодня протягом 6 ± 2 днів під час періоду найбільшого спостереження, який тривав 14 днів. * У складі комплексної терапії гострого бронхіту, при запаленні придаткових пазух носа (синусит). UA-RIS-02-2023-91-Print. Зареєстровано 22/02/2023.

BERLIN-CHEMIE MENARINI